

de hervormde

77^e jaargang · nr 12 · december 2017

vaan

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

● Van de voorzitter	blz. 2
● Bijbelstudie Nieuwe Testament	blz. 7
● D.L. Hoor ik erbij?	blz. 12
● Inhoudsopgave 2017	blz. 19

Ds. J.H. Lammers

• *Van de voorzitter*

Bericht van de koning

Op de bondsdag op zaterdag 28 oktober is een brief voorgelezen die daarna namens de vier mannenbonden verstuurd is naar Zijne majesteit koning Willem Alexander en Hare majesteit koningin Maxima. Op 10 november kregen we een reactie, waarbij de koning laat weten dat hij de warme wensen aan hem, het koningshuis en zijn familie op prijs stelt. Het doet ons goed dat er een goede band is met ons koningshuis.

Je begeben tot God

Bovenstaande brengt me in herinnering dat we op de bondsdag naast de bekende verzen 1 en 6 van ons volkslied ook vers 14 zongen. Dat vond ik indrukwekkend. De andere coupletten zijn minder bekend. Vers 14 is aansprekend. De tekst luidt:

*Oorlof mijn arme schapen
die zijt in groten nood,
uw herder zal niet slapen,
al zijt gij nu verstrooid.
Tot God wilt u begeben,
zijn heilzaam woord neemt aan,
als vrome christen leven,
't zal hier haast zijn gedaan.*

Laat er een voortdurend gebed zijn voor ons koningshuis en ons volk, opdat we ons tot God begeben, Zijn Woord aannemen en als een christen leven.

Advent

We zijn de laatste maand van het jaar 2017 ingegaan. Het is vanwege de Adventtijd de maand van de verwachting. We staan er in de prediking en in allerlei bijeenkomsten bij stil dat de Zoon van God mens is geworden. We mogen in geloof terugzien op de eerste komst van de Heere Jezus en in verlangen uitzien naar Zijn wederkomst. Ik wens u mede namens de andere bestuursleden goede kerstdagen en een goede jaarwisseling toe.

• De kopij voor het januari-nummer moet vóór 20 december bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

• *in dit nummer*

Van de voorzitter	2
Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.	4
Bijbelstudie n.t.	7
'Onder een vergrootglas'	10
Dordtse Leerregels (hoofdstuk 1, 16-18)	12
Achtergrond artikel	14
Organisatienieuws	16
Mededeling Bonds bureau	16
Overlijdensberichten	16
Inhoudsopgave 2017	19

Adres administratie:

Hervormd Bonds bureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
Email: bonds bureau@filternet.nl
Bankrek.nr. NL08RABO0377871559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bonds bureau:

Maandag t/m donderdag van 8.30-11.30 uur.
Vrijdag gesloten.

Groot zijn...

Hij zal groot zijn....

Lukas 1: 32a

Aankondiging

De engel Gabriël wordt tot Maria gezonden. Om de geboorte van Jezus aan te kondigen.

Een zéér wonderlijke boodschap! Al vóór Zijn geboorte worden er gróte dingen gezegd.

Om wat te noemen: *Zoon van de Allerhoogste* zal Hij genoemd worden. Hij zal de *troon van Zijn vader David* krijgen. *Over het huis van Jakob Koning zijn. Zélfs tot in eeuwigheid.* En als laatste: *aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen.* Duizelingwekkende woorden voor Maria!

Nog vóór zij in verwachting is (!) krijgt zij bijna (het kruis ontbreekt nog) de héle toekomst te horen van Hem van Wie zij in verwachting zal raken. Dat zegt vooral alles van Hém: Jezus!

Eerste typering

Na Zijn naamgeving is dat het eerste wat Gabriël van de Heere Jezus zegt: *Hij zal groot zijn!*

In het Grieks staat het woordje mega. Wij horen in onze tijd van *Mega Markt. Mega-voordeel.*

Een *mega* prestatie. Maar iémand die mega wordt genoemd? Het is de eerste typering die Gabriël van de Heere Jezus geeft: *Hij zal mega zijn!* En lees daarbij vooral niet heen over dat woordje *zijn!* Er staat nadrukkelijk niet wórdén. Dat geldt voor alle dingen van het dagelijkse leven wél: wórdén! Groot

gewórdén. Een kleine onderneming die uitgroeide tot een mega-bedrijf. Een onbekende naam die uitgroeide tot een 'grote' naam. Maar bij de Heere Jezus zit het er – om zo te zeggen – van jongs-af aan al ín. *Hij zal groot zijn!* Dat blijkt o.a. toch ook wel uit Johannes de Doper die al in de moederschoot van vreugde voor Hem opspringt? Uit Wijzen uit het Oosten, die kwamen om Hem te aanbid-den? Uit het feit dat Hij als Baby al op de vlucht moest? Omdat Herodes in Hem een directe bedreiging zag?

Waarín dan groot?!

We hebben het over *'de groten der aarde'*.

We doelen op mensen die hoge en vooraanstaande posities bekleden. Presidenten als Trump en Putin. Macron en Merkel. We horen van mensen die grote prestaties leveren. Van de sport tot de muziek. Past de Heere Jezus dan ook in dit rijtje? Is Hij zó'n grote? Voor velen doet Hij helemaal niet mee. Of bungelt Hij ergens onderaan. Hoe is dat trouwens bij u? Kreeg Hij in ons leven al een (grote!) plaats? Dat ligt niet voor de hand. Zijn eigen volk zag het bepaald niet in Hem. Of het moest zijn dat ze met Zijn wonderen en tekenen wegliepen. Maar toen het kruis opdoemde, was daar niets meer van over! In diepste zin heeft Hij alles tegen om groot te zijn. Zeker als we zien hoe Deze Grote Zijn leven eindigt: aan het kruis. Wie ziet daar nog iets van dat grote in? U (tóch) wél?

En tóch: Hij zal groot zijn!

Hij is het wél! Waarin dan? Daarin dat Hij kléin werd. Méns werd. Terwijl Hij van zó'n hóge komaf is: van de hémel! Maar Hij werd de Minste. *Door de gestalte van een slaaf aan te nemen en aan de mensen gelijk te worden*, jubelt Paulus in Filippenzen 2. Hij is niet als iemand die zich ten koste van een ander omhoog gewerkt heeft. Integendeel: ten gunste van u en mij 'werkte' Hij Zich omlaag. Ván de hoge hemel tot in de diepte van de dood. Van de lage kribbe tot het hoge vloekhout.

Van het gelegd worden in een voerbak tot het gehangen worden aan het kruis. Als dát niet groot mag heten?! Is het dát samengevat niet: is de Heere Jezus vooral niet groot in Zijn géven? En daarmee in Zijn liefde? Zeg nu eens: sloeg die grote zondaarsliefde al een gat in onze grootheidswaanzin? Het als God willen zijn? Het kan niet anders of wij krijgen dan gróte gedachten over Hem. Wat een Mega Zaligmaker is Hij! Hém verwachten wij in al Zijn grootheid en majesteit op de wolken van de hemel!

Ds. W.P. Emaus

• *Bijbelstudie o.t.*

Job 13 vers 1-19

Jobs reactie op de toespraak van Zofar

Job is teleurgesteld in zijn vrienden en wendt zich daarom tot God. Eerst hebben de vrienden zeven dagen lang gezwegen (Job 2:13). In die zeven lange dagen moet zich een enorme spanning hebben opgebouwd. Dan begint als eerste Elifaz te spreken (hoofdstuk 4 en 5). Vervolgens Bildad (hoofdstuk 8) en dan Zofar (hoofdstuk 11). Waarschijnlijk is Zofar de jongste en daarom ook de meest emotionele van de vrienden. Hij kan driftig reageren (zie hoofdstuk 11: 2-4). Zofar denkt te weten: de bittere klachten van Job zijn leeg gezwets. Job moet niet zo hardnekkig volhouden dat hij rein en zuiver is!

Het is duidelijk dat Job ook aan deze vriend geen enkele steun heeft. Job spreekt zijn vrienden opnieuw aan. Het antwoord van Job luidt, gesproken tot Zofar: "Werkelijk waar,

jullie zijn het volk met wie de wijsheid zal sterven! Ik heb ook een hart net als jullie, ik zwicht niet voor jullie; wie weet zulke dingen niet?" (hoofdstuk 12: 2 en 3).

In hoofdstuk 13 vinden we het vervolg van Jobs antwoord aan Zofar.

Vers 1:

"Zie, mijn oog heeft alles gezien, mijn oor heeft het gehoord en begrepen". Veel uitleggers betrekken "alles" op wat Job in hoofdstuk 12: 13-25 heeft verklaard over God. In dit vers licht Job toe dat hij spreekt uit eigen ervaring; over wat zijn oog heeft gezien en zijn oor heeft gehoord.

Vers 2:

De vrienden van Job moeten goed beseffen

dat Job in zijn wijsheid niet voor hen onderdoet: **“Zoals jullie het weten, weet ik het ook; ik zwicht niet voor jullie”**.

Vers 3:

Job komt tot zijn eigenlijke punt: hij verlangt recht te krijgen bij God. De vrienden willen dat Job het hoofd zal buigen (hoofdstuk 11: 7-20). Maar Job weet zich van zijn onschuld overtuigd en wil tegenover de almachtige God zijn zaak verdedigen: **“Maar ik zal tot de Almachtige spreken, en vind er behagen in mij voor God te verdedigen”**.

Vers 4:

Echter, terwijl Job zijn zaak wil verdedigen voor God, gaan de vrienden met leugens te werk in hun ijver om het Godsbestuur te rechtvaardigen. **“Maar werkelijk, jullie dekken alles toe met leugens; jullie zijn allemaal heelmeesters van niets”**. In deze woorden doet Job een felle aanval op zijn vrienden. Hij verwijt hen alles te bepleisteren met leugens. Ze zijn allemaal kwakzalvers. Ze denken (!) God te rechtvaardigen door Jobs ellende toe te schrijven aan zijn eigen zonden.

Vers 5:

De vrienden zouden dan ook beter kunnen zwijgen, zoals ze eerst hebben gedaan (mogelijke verwijzing naar hoofdstuk 2:13). **“Och, zwegen jullie maar helemaal! Dat zou jullie tot wijsheid zijn”**.

Vers 6:

Vervolgens vraagt Job om naar zijn verweer te luisteren en acht te slaan op de beschuldiging van zijn lippen.

Vers 7 en 8:

In vers 7 stelt Job zijn vrienden de vraag of zij

ten behoefte van God leugens en onwaarheid spreken. De vrienden denken het voor God te moeten opnemen, ook al maken zij zich daarvoor tegenover Job, die zij toch als een man van oprechte vroomheid kennen, aan onrecht en leugen schuldig. Vers 8 hangt hier mee samen: **“Trekken jullie partij voor Hem? Voeren jullie een rechtszaak voor God?”** Job houdt vol dat zijn vrienden leugenachtig spreken. Job stelt de vraag of zij partij moeten kiezen en of zij voor God een rechtsgeding moeten voeren.

Vers 9:

Zo komt Job tot de confronterende vraag: **“Zou het goed zijn, als Hij jullie onderzoekt?”** Zou het met de vrienden goed aflopen wanneer God hen zou onderzoeken? Het grondwoord dat met “onderzoeken” vertaald is, geeft aan: doorzoeken. Zie Jeremia 17: 10 waar staat: “Ik, de HEERE, doorgrond het hart...”. Hetzelfde grondwoord komt voor in Ps. 139: 1 en 23: “HEERE, Gij doorgrondt en kent mij”. Duidelijk is wat Job met deze vraag voor heeft: jullie denken dat ik de toets van Gods kritiek niet kan doorstaan. Maar jullie mogen je wel eens ernstig afvragen of jullie zélf wel in dit onderzoek voor God kunnen bestaan! Loopt het goed af wanneer God een onderzoek naar jullie zou instellen?

In dit vers komt duidelijk naar voren dat God het mensenhart geheel doorziet.

Vers 10:

“Hij zal jullie zeker straffen als jullie in het geheim partij trekken”. Job bedoelt hiermee: God moet niets van partijdigheid hebben, ook als men denkt Hem hiermee van dienst te zijn... Job is overtuigd van Gods onkreukbare rechtvaardigheid. Het is intussen wel

opvallend dat in het laatste hst. de vrienden van Job inderdaad door God bestraft worden (hoofdstuk 42:7). Uit deze woorden blijkt juist dat de vrienden van Job niet recht van God gesproken hebben!

Vers 11:

Opnieuw stelt Job zijn vrienden een vraag: **“Jaagt Zijn hoogheid jullie geen angst aan? Overvalt vrees voor Hem jullie niet?”**. Reeds de verschijning van de majesteit van God zal hen zo doen schrikken, dat alle uitvluchten hen op de lippen besterven. In deze woorden schemert iets van Jobs hoop door dat hij niet alle hoop op een rechtvaardig oordeel van God verloren heeft.

Vers 12:

Wat brengen Jobs vrienden eigenlijk naar voren? Het zijn slechts spreuken van stof; hun betogen hangen als los zand aan elkaar. Hiermee bedoelt Job: hun stellingen hebben niet meer waarde dan as, die wegstuift door de wind. “Jullie verweer is als een verweer van leem”. Job vergelijkt hun verdediging met schilden waarvan de centrale knoppen van leem zijn; dus van geen enkele waarde. “Uw uitspraken zijn spreuken van as; uw schilden worden schilden van leem” (vertaling NBG, 1951).

Vers 13:

“Zwijg tegenover mij, zodat ik zelf kan spreken, en laat maar over mij komen wat komt”. Als reactie op de terechtwijzing van de vrienden volgt nu een hartstochtelijk pleidooi voor zijn onschuld bij God. Job is bereid een risico te nemen en spreekt uit dat komen mag wat kome. Deze woorden hangen samen met Jobs verlangen om zijn zaak bij God neer te leggen. Job is er zich terdege van bewust

hoe riskant het is met God de strijd aan te binden, maar hij waagt het er op. Er kome van wat wil, hij kan van zijn onschuld niet zwijgen.

Vers 14:

“Waarom ik mijn vlees tussen mijn tanden neem, en mijn leven leven in de waagschaal stel”. De letterlijke vertaling van vers 14 luidt: “Waarom til ik mijn vlees in mijn tanden, en neem mijn leven in mijn hand”. Deze uitdrukking wijst op het nemen van grote risico's. Het eerste deel van vers 14 duidt op het feit, dat iemand een voorwerp nooit lang in zijn mond kan houden; waarmee dus ook een risico wordt aangeduid.

Vers 15:

Job verklaart dat hij op God blijft hopen, ook wanneer Hij hem zou doden. Deze woorden typeren het groeiende geloof van Job. Ook al zou God Job van Zich wegstoten, hij zal zich nochtans aan zijn God vastklemmen. In deze belijdenis wordt vaak de kern van Jobs geloof gezien, waardoor hij overwinnaar in de zware strijd is geworden. Ondanks alle tegenstand wil Job toch zijn wandel voor God verdedigen: **“Maar toch zal ik mijn wegen voor Zijn aangezicht verdedigen”**.

Vers 16:

In dit vers geeft Job aan dat hij zijn verlossing van God verwacht: “Ook zal Hij mij tot verlossing zijn...”. Job spreekt hier duidelijk uit dat hij zeker is dat God hem rechtvaardigen zal. Deze gedachte motiveert hij met de mededeling dat geen huichelaar voor God zal verschijnen (vers 16b).

Vers 17:

Opnieuw vraagt Job zijn vrienden goed naar

zijn woorden te luisteren. Job nodigt zijn vrienden uit om met aandacht te luisteren naar wat hij tot God zeggen zal (vanaf vers 20).

Vers 18:

Job heeft zijn rechtszaak op orde gebracht en is er vast van overtuigd rechtvaardig te zijn.

“Zie toch, ik zet de rechtszaak uiteen, ik weet, dat ik in mijn recht ben” (vertaling 1951 NGB).

Vers 19:

Job durft daarom de vraag te stellen wie hem kan weerleggen. Job wil God uitdagen (vanaf vers 20) tot een rechtsstrijd en stelt hierbij dat hij bereid is te zwijgen en te sterven, wanneer iemand zijn gelijk in twijfel zou trekken. Als iemand van zijn vrienden hem zou kunnen weerleggen, dan zou hij met recht zwijgen en door de dood worden weggenomen.

Vragen:

1. Job wil zijn onschuld, niet zijn zonde-loosheid (!), voor God verdedigen. Is dat geoorloofd, vgl. ook de zgn. onschuldpsalmen, bijv. Ps. 17, 18, 26 en 44.
2. Het grote verschil tussen Job 3 en Job 4-14 zit hierin dat Job weer gaat bidden (Van Gelderen). Daarom zegt Van Gelderen dat we het dieptepunt voorbij zijn. Kunt u zich in deze uitleg vinden?
3. Job 13 vers 9a wordt nogal eens voor een Oudejaarspreek gebruikt. Is dat terecht?
4. In vers 15a staat “Zie, al zou Hij mij doden, zou ik niet hopen?”. Menig christen werd door deze woorden, ook in het doodsuur, vertroost. Roepen deze woorden ook bij u (h)erkenning op?
5. Vers 15a wordt vaak geciteerd, vers 15b veel minder. Is dat verantwoord of kan hier ook selectief Bijbelgebruik achter schuilgaan?

Ds. W. Westland

• *Bijbelstudie n. t.*

Leven naar de wil van God!

1 Petrus 4:1–11

Vers 1 en 2

In dit gedeelte gaat Petrus nog verder over het nieuwe leven in Christus. Hij wijst dan eerst naar het lijden van de Heere Jezus. Dat lijden was uniek: om zonde te verzoenen. Zijn lijden was ook werkelijk realiteit: in het vlees geleden: Christus heeft de pijn in Zijn lichaam gevoeld. En wie Christus volgt zal

ook ervaren, dat het vlees gekruisigd wordt. Dat is de afsterving van de oude mens (zie zondag 33 van de Catechismus). Hier staat het in vers 1 heel sterk “die heeft opgehouden van de zonde”. Dat is de tweeslag in het leven van de christen: Aan de ene kant in Christus rechtvaardig en heilig. Anderzijds is de zonde nog niet weg. Het blijft nog een strijd, al is

door Gods genade de macht van de zonde gebroken. Het blijft nog een strijd, daarom wordt hier gesproken over: “wapent u”. In de strijd tegen de zonde mogen we weten, dat Christus de macht van de zonde gebroken heeft. In Hem zijn wij meer dan overwinnaars (Rom. 8:37). Dan volgt de oproep om ons verdere leven niet naar de begeerlijkheden van de mensen te wandelen. Niet de aardse verlangens na te jagen, maar te leven naar Gods wil. En Gods wil is bekend gemaakt in de Tien Geboden en de andere aanwijzingen in de Bijbel.

Vers 3 – 5

Petrus tekent hier het oude heidense leven, zoals het was voordat zijn lezers tot bekering kwamen: ze hebben lang genoeg geleefd in losbandigheid. Lang genoeg: dat moet iedere christen met schaamte toegeven. Hier wordt met name gedacht aan de heidense offerfeesten, waarbij allerlei uitpattingen plaats vonden. Petrus noemt het hier: walgelijke afgoderij. Het is gruwelijk in Gods oog. Deze oproep is nog altijd actueel. Juist in deze tijd van welvaart geven velen zich over aan de overdaad van drank en seks. En het kan gebeuren dat collega's op het werk vreemd opkijken als je daar niet aan meedoet. Dat kan je zelfs een slechte naam (laster) bezorgen in je familie of vriendenkring. Maar eenmaal zal God rekenschap vragen wat wij met ons leven gedaan hebben. Dat zal zijn wanneer Christus terugkomt als Rechter over levenden en doden. Petrus leeft met een sterke verwachting van een spoedige wederkomst, vers 5: Hij staat gereed.

Hoe zal Hij ons dan vinden, als Hij onverwachts terugkomt? Alleen door het geloof mogen wij onze Rechter verwachten als onze Redder.

Vers 6

Want daartoe: tot een leven van heiliging, is aan de doden het Evangelie verkondigd. We moeten bij deze doden denken aan christenen in de gemeente, die reeds overleden zijn. Zij hebben reeds ervaren, wat de zonde teweege gebracht heeft: de lichamelijke dood als oordeel over de zonde. Maar Petrus mag er tegelijk aan toevoegen: leven naar God in de geest. Na hun bekering was er het nieuwe leven, gericht op Gods wil, geleid door de Heilige Geest. Dat was hier op aarde nog onvolkomen, maar door de dood heen geworden tot een leven in hemelse volmaaktheid.

Vers 7 – 9

Opnieuw wijst Petrus op de naderende wederkomst: het einde van alle dingen is nabij. Met deze dingen worden bedoeld: de aardse, wereldse, zondige dingen. Want de Heere maakt alle dingen nieuw (zie Openb. 21:5). Er spreekt uit deze woorden ook een hartelijk verlangen: Gelukkig, het blijft niet zo, het wordt anders!

Daarom je niet laten meenemen in de roes van deze zondige wereld. Maar wees bezonnen en nuchter. Zie de betrekkelijkheid van de dingen om je heen. Het gaat voorbij. Dat is niet een koude onbewogenheid. Want Petrus voegt er in vers 7 aan toe: In de gebeden. Een biddend leven in het licht van de wederkomst. Vragen om te mogen volharden in het geloof. Zo kun je waken tegen de aanvallen van satan. En dan noemt Petrus een aantal concrete dingen voor het leven als christelijke gemeente. Vóór alles (vers 8)...dat moet dus voorop gaan: vurige liefde tot elkaar. Elkaar in liefde aanvaarden, en niet altijd kritiek op elkaar hebben. Want de liefde zal een menigte

van zonden bedekken. Dat wil zeggen: De liefde zoekt het positieve bij de ander, en weet zo nodig te vergeven. We vinden deze woorden ook in het bekende lied der liefde, 1 Korinthe 13. Deze liefde uit zich ook in gastvrijheid. Dat kan betrekking hebben op activiteiten in de gemeente. Of je huis open stellen voor rondtrekkende predikers. Denk bijvoorbeeld aan Lydia, die Paulus ontving in haar huis (Hand. 16:15). Zonder morren, voegt Petrus er nog aan. Niet mopperend omdat je er voor goed fatsoen niet onderuit kunt. Maar in liefde, spontaan. Deze opmerking is nog actueel: want wie stelt zijn huis open voor andere gemeenteleden, of wellicht voor buitenlandse vluchtelingen?

Vers 10

Hier volgen nog meer aanwijzingen voor het leven van de christelijke gemeente: Elkaar dienen met de gaven die we van God ontvangen hebben. Petrus spreekt hier sober over de genade-gaven (charismata). Maar dat ene woord zegt genoeg “Genade-gaven”. We mogen ze onverdiend uit genade ontvangen. En dan niet om ons talent onder de grond te stoppen (zie Mattheus 25:25). Maar als goede beheerders – je kunt ook vertalen rentmeesters – je gaven gebruiken tot zegen van de ander en bovenal tot eer van God. Hier wordt gesproken over de veelsoortige (menigerlei) genade van God. We zijn in de gemeente niet allemaal hetzelfde. De Heere geeft verschillende gaven en toont daarin de grote rijkdom, die er in Hem is. Daarover kunnen we ons verwonderen.

Vers 11

Nu worden nog twee genade-gaven concreet genoemd: als iemand spreekt... We kunnen denken aan profeten en leraren, ambtsdragers

en niet-ambtsdragers. Als je in de gemeente spreekt, draag je verantwoordelijkheid. Zorg dat je spreekt in overeenstemming met het Woord van God. Dat geeft gezag, dat geeft zegen. Daar mogen we om bidden, of de Heere ook vandaag ambtsdragers wil geven, die zich houden aan het Woord van God. Er wordt nog een tweede gave genoemd: Dienen in de gemeente. Hier staat in het Grieks het woord “Diakonia”. Toch hoeven we niet alleen te denken aan ambtsdragers (zie Hand. 6), maar ook aan mannen en vrouwen, die in de gemeente dienstbaar zijn. Doe het niet in eigen kracht zegt Petrus. Maar verwacht het van God, Die ons de kracht geeft, die we nodig hebben. En dan niet om er zelf in geëerd te worden, maar bezig zijn tot eer van GOD. Daarom eindigt dit gedeelte met de lofprijzing van God door Jezus Christus: door de genade die Christus verworven heeft. Dan wordt onze lofprijzing geheiligd in Hem!

Vragen:

1. Wat wil dat zeggen: opgehouden van de zonde? (vers 1)
2. Maak concreet: Wat is leven naar de wil van God? (vers 2)
3. Waarom wekt de levenshouding van de christen bevreemding? (vers 4)
4. Hoe kan Petrus zeggen: Het einde is nabij? Geldt dat ook voor onze tijd? (vers 7)
5. Waarom is de liefde tot elkaar zo belangrijk? (vers 8)
6. WELKE gaven noemt Petrus in vers 11? Zijn er ook andere gaven te noemen?

Zielig?

Heimwee

Franca Treur schreef een nieuw boek. De schrijfster, opgegroeid in een Zeeuws reformatorisch milieu, maakte in 2009 haar debuut met Dorsvloer vol confetti: het getuigenis van iemand die van zijn reformatorische opvoeding afscheid neemt. Heel anders dan bij schrijvers als Maarten 't Hart, die dat op een nogal venijnige manier doen, gebeurt dit bij Jan Siebelink (in Knielen op een bed violen) en Franca Treur (in Dorsvloer vol confetti). Als je met hen omkijkt naar het verleden houd je er een heimweegevoel aan over. Zo van: ik kon er niet langer in mee, maar het is jammer dat ik het moest loslaten. Roept het tweede boek van Franca Treur dezelfde gevoelens op?

Overeenkomst en verschil

Er is inderdaad overeenkomst met haar eerste roman. Dat geldt de vele autobiografische elementen in deze fictie. Ook wordt opnieuw op een betrokken en kritische manier het bevindelijk gereformeerde milieu beschreven waarin de schrijfster is opgegroeid. Toch is er verschil. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat de auteur de hoofdpersoon (zichzelf) tekent als zielig slachtoffer van het milieu waarin ze opgroeide, maar waarvan ze afscheid nam. De vraag is of dat laatste echt gebeurd is. Zijn schrijvers als Maarten 't Hart, Jan Siebelink en Franca Treur wel echt los van het geestelijke milieu waaraan ze ontsproten zijn? De manier waarop ze hun verleden naar

buiten brengen en ermee worstelen, doet vermoeden dat de navelstreng die met het verleden verbindt nog niet echt is doorgesneden. Dat laatste werd me nog eens te meer duidelijk toen ik, alweer enige tijd geleden, een radiovraaggesprek met Franca Treur beluisterde. Daarin wilde zij haar gesprekspartner en het meeluisterend publiek duidelijk maken hoeveel je verliest als je breekt met je christelijke opvoeding en het milieu waaruit je bent voortgekomen. Ze noemde op: kerkelijke vriendenkring, Bijbelkring en ging zo nog even door. Franca Treur zei het wel niet met zoveel woorden, maar het kwam erop neer dat zij en mensen die eenzelfde weg gaan eigenlijk als zielige slachtoffers van deze gang van zaken zijn te beschouwen.

Religieus trauma syndroom

Er bestaat zelfs een woord voor wat Franca Treur in het bedoelde radiovraaggesprek naar buiten bracht en ook in haar nieuwste boek tot uitdrukking brengt: religieus trauma syndroom. Want kerkverlaters voelen zich vaak eenzaam en onbegrepen. U kunt (alweer!) in Zeeland zelfs een coach vinden die deze groep mensen wil begeleiden, zo berichtte de PZC (Provinciale Zeeuwse Courant) onlangs. Genoemde coach en ervaringsdeskundige ontdekte via social media (waarop ze haar ervaringen als kerkverlater publiceerde) dat veel kerkverlaters met dezelfde problemen

te kampen hebben. Een van die gedeelde problemen is dat ze een eenzame weg gaan, vooral ook omdat ze vaak afkomstig zijn uit nogal gesloten religieuze groeperingen. Deze groeperingen kunnen het best worden gekarakteriseerd als een verzuilde omgeving: ze hebben een eigen krant en eigen scholen. En omdat in hun groep de angst voor de (boze) buitenwereld overheerst, kennen kerkverlaters die buitenwereld doorgaans niet. Bij vrienden en familie kunnen ze met hun vragen niet terecht, want die behoren immers tot dezelfde gesloten binnenwereld. Als ze hun vragen al stellen, krijgen ze antwoorden waarmee ze niets kunnen. Wat kerkverlaters doorgaans ook gemeenschappelijk hebben, is angst voor afwijzing, straf, duivel en hel. Ook voelen ze zich vaak onderdrukt, veroordeeld en zijn soms zelfs getraumatiseerd. In het laatste geval is er sprake van 'Religieus Trauma Syndroom'. Hun klachten lijken op een posttraumatische stressstoornis, alleen zijn ze gerelateerd aan religie. Verder komen in deze groep ook vaak identiteitsproblemen voor. Immers, als je heel regelmatig te horen kreeg dat je eigen gedachten en gevoelens maar het beste kunt negeren, omdat deze niet te vertrouwen zijn en je zelfs tot zonde kunnen verleiden, helpt je dat bepaald niet om als gezonde, stabiele volwassene in het leven te staan. Aldus de eerdergenoemde coach, die aanbiedt om kerkverlaters op hun doorgaans eenzame weg te begeleiden.

Een soortgelijke ervaring tekent Franca Treur in haar laatstverschenen boek. De hoofdpersoon (met wie de schrijfster zich identificeert) ziet verschillende relaties in haar leven stuklopen. Oorzaak daarvan? Ze worstelt al jarenlang met de vraag of God haar wil aannemen. Omdat het antwoord maar in de lucht blijft

hangen vanwege het geestelijk klimaat waarin de hoofdpersoon opgroeit, mislukken haar intermenselijke relaties ook. Kort gezegd komt het hele verhaal hierop neer dat je als kerkverlater eigenlijk een zielig mens, een meelijwekkend slachtoffer van je milieu bent.

Herkenning: ja en nee

Er zullen ongetwijfeld veel mensen zijn die zich door deze boeken in hun geestelijke worsteling herkend en ook erkend weten. De verkoopaantallen van deze boeken spreken wat dat betreft duidelijke taal. Ook al wordt dat gedeeltelijk verklaard door een nieuwsgierig lezerspubliek, die andere groep is er ook en is misschien wel het grootst. Zelf herken ik mij er volstrekt niet in. Opgegroeid in een warm, bevindelijk nest bewaar ik vrijwel uitsluitend positieve herinneringen aan wat ik van jongs af aan te zien en te horen kreeg van de vreze des Heeren, die in mijn onmiddellijke leefwereld werd gepraktiseerd. Het gaf veel meer aanleiding om te verlangen naar zo'n leven dan dat het afstootte. Na kennisname van de 'andere kant' bekruipt mij de vraag of dat soms uitzondering is. Gelukkig weet ik dat velen met mij diezelfde positieve ervaringen hebben opgedaan. Maar de groep kerkverlaters met min of meer traumatische ervaringen en een onverwerkt verleden is te groot om die te negeren. Daar liggen ten aanzien van eigen achterban genoeg vragen die op antwoord wachten. Hoe pijnlijk kan dit allemaal zijn als het je eigen gezin of familie geldt.

Maar misschien kan die worsteling om los te komen van de godsdienstige achtergrond ook gezien worden als een teken dat God zulke mensen niet loslaat.

Hoor ik erbij?

Hoofdstuk I, 16 – 18

Als we horen over verkiezing en de verwerping, kunnen er allerlei vragen opkomen: Hoor ik er wel bij? Hoe zit het met onze kinderen die al op jonge leeftijd sterven? Wat is het doel van het spreken over dit thema? In drie artikelen uit de Dordtse Leerregels wordt op deze vragen ingegaan.

Artikel 16. Reken je zelf niet onder de verworpenen

De opstellers van de Dordtse Leerregels hebben een diep pastoraal invoelingsvermogen gehad. Ze waren zich bewust van mogelijke misverstanden i.v.m. de vragen van verkiezing en verwerping. Ook hielden ze er rekening mee dat de duivel ons kan aanvechten. Sommigen raken in verwarring, als ze horen over de verwerping. Anderen worden onverschillig. Gedacht wordt: Ik leef op mijn eigen manier, totdat God mij in de kraag grijpt. Beide soorten mensen worden aangesproken.

Allereerst wordt er troost gegeven aan hen die niet tot geestelijke ruimte gekomen zijn, ondanks het feit dat ze gebruik maken van de middelen zoals bijbellezen, bidden, kerkgang, catechisatie enz. Zij horen tot hun bemoediging dat ze zich niet onder de verworpenen moeten rekenen, maar dat ze moeten doorgaan om de middelen te gebruiken en vurig zullen verlangen naar de tijd van overvloediger genade en die ook verwachten. Ze mogen zich houden aan de beloften van de Heere

Die zegt: *Zoekt en u zult vinden* (Matth. 7: 7).

Er is een tweede categorie mensen die verschrikt kunnen worden door de leer van de verwerping. Het zijn zij die die ernstig verlangen om met God te leven. Hoewel ze gebruik maken van de middelen, ontwikkelt hun geloofsleven niet als gewenst. Vertwijfeld vragen ze zich wel eens af: bedrieg ik mezelf? Is mijn bekering echt? Zij mogen zich de belofte van de barmhartige God herinneren, Die zegt: *Het geknakte riet zal Hij niet verbreken, de uitdovende vlaspit zal Hij niet uitblussen* (Jesaja 42: 3).

Een stevige rietstengel werd vaak gebruikt als staf. Is zo'n rietstengel geknakt, dan is die onbruikbaar geworden. Normaal gesproken zou men zo'n riet doorbreken en weggooien. Jezus doet dat als de Knecht des Heeren niet. De vlaspit of ook wel de lont wordt gebruikt in een olielamp om licht te geven. Wat gebeurt er als deze gaat walmen omdat de olie bijna op is? Men doofde de pit uit en gooide deze weg. Jezus handelt echter tegenovergesteld. De belofte van Jesaja zegt ons dat de Heere Jezus zorgzaam omziet naar hen die geen kracht meer hebben en bij wie een klein vonkje geloof overgebleven is. Hij laat zich in tere ontferming in met tobbers.

Tenslotte worden onverschillige mensen gewaarschuwd. Verworpenen zijn mensen

die Jezus verwerpen en zichzelf geheel aan de zorgen van de wereld en aan de lusten van het vlees hebben overgegeven. Opvallend is dat er nadruk gelegd wordt op de verantwoordelijkheid van ons mensen. Voor hen die aan Jezus voorbijgaan en doen waar ze zelf zin in hebben, is de leer van de verkiezing en de verwerping schrikwekkend. Gelukkig staat ook voor hen de deur open. Ik lees: *zolang zij zich niet met ernst tot God bekeren*. Indirect houdt dit een roeping tot bekering in.

Artikel 17 God ziet om naar de kinderen

In dit artikel wordt gesproken over kinderen die vroeg sterven. Rond het jaar 1600 en daarna was de kindersterfte hoog. Nu is dat in ontwikkelingslanden nog steeds het geval, waar armoede is en slechte medische voorzieningen zijn. Hoewel onze situatie anders is, het komt voor dat kinderen op jonge leeftijd worden weggenomen uit dit leven. De vraag ligt voor de hand: waar is mijn kind nu? De remonstranten zeiden (u kunt dat lezen in het besluit van de Dordtse leerregels) dat de gereformeerde verkiezingsleer het volgende inhield: *Vele onschuldige kinderen van de gelovigen worden van de borsten van hun moeder afgerukt en op tirannieke wijze in het helse vuur geworpen, zodat het bloed van Christus of de doop of het gebed van de Kerk bij hun doop hun niet kan baten*. Deze karikatuur moest worden onmaskerd.

We hoeven volgens de gereformeerde vaders gelukkig niet in te treden in de raadzaal van God. Wie zou dat kunnen? Het hoeft ook niet, want we hebben de bijbel. Daar hebben we genoeg aan. Ik lees: *Aangezien wij over de wil van God moeten oordelen uit Zijn Woord...*

Er wordt gesproken over het verbond der genade. Blijkbaar is dat niet in strijd met de ver-

kiezing. Over de verkiezing kunnen we alleen zinvol spreken als we het verbond aan de orde stellen. Kort wordt onder woorden gebracht wat we in het klassieke doopformulier horen, namelijk dat onze kinderen in zonde ontvangen en geboren zijn en toch in Christus geheiligd. Onze kinderen gaan niet pas bij het verbond horen als ze gedoopt worden. Maar ze horen bij het verbond en moeten daarom gedoopt worden. De Heere zoekt nooit losse individuen, maar ook de gezinnen (zie Genesis 17: 7; Hand. 2: 29 en 1 Kor. 7:14).

Godvruchtige ouders hoeven dan ook niet te twifelen aan de verkiezing en de zaligheid van hun jonggestorven kinderen. Is dat omdat ouders of anderen in een droom of bijzondere verschijning een bevestiging krijgen dat de kinderen in de hemel zijn? Het is mogelijk, maar we zijn er niet van afhankelijk. De vaste grond is datgene wat de Heere belooft.

Hoe zit het dan met kinderen van ongelovigen? Op deze vraag wordt niet ingegaan. Ongelovigen maken zich niet immers druk over de zaligheid. Toch is er iets over te zeggen. Eén van de redenen om Ninevé niet te verwoesten is omdat er velen zijn die het onderscheid nog niet kennen tussen hun rechter en linkerhand (Jona 4:11). Worden daar niet de kinderen mee bedoeld? Jona vond het jammer dat de verwoesting niet doorging. De kinderen gingen God ter harte! God is gelukkiger veel barmhartiger dan ons mensen.

Artikel 18 Uit Hem, door Hem en tot Hem

Er zijn in hoofdstuk 1 vele bezwaren tegen de leer van de verkiezing behandeld. Aan hen die zich verzetten worden twee Bijbelteksten voorgehouden:

1. *Maar o mens, wie bent u toch, dat u God tegenspreekt* (Rom. 9: 20)?
2. *En: Of is het mij niet geoorloofd met het mijne te doen, wat ik wil* (Matth. 20: 15)?

Beter dan jezelf verzetten is het om de Heere eerbiedig te aanbidden, te loven en te prijzen. Dat gebeurt met de woorden uit Romeinen 11: 33-36:

O diepte van rijkdom, zowel van wijsheid als van kennis van God! Hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen! Want wie heeft de gedachten van de Heere gekend? Of wie is Zijn raadsman geweest? Of wie heeft Hem eerst iets gegeven, en het zal hem vergolden worden? Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen; Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid. Amen (Rom. 11.33-36).

Ds. J.H. Lammers

● *Achtergrond artikel*

De Zoon van David

Inleiding

In de Hervomde Vaan schreef ik vorig jaar tien bijbelstudies over David. Wat hierin niet behandeld is, is de titel Zoon van David die we vaak tegenkomen in het Nieuwe Testament. In dit artikel werk ik dat verder uit. De titel gebruikt de Heere Jezus niet voor Zichzelf, zoals wel het geval is met bijvoorbeeld de titel de Zoon des mensen. Jezus wordt door allerlei mensen de Zoon van David genoemd.

Wie gebruiken de titel?

Er zijn afzonderlijke personen die Jezus Zoon van David noemen. Wanneer Jezus is in het gebied van Tyrus en Sidon, ten noorden van het land, is er een heidin, een Kananese vrouw, van wie de dochter door een demon wordt vastgehouden. Ze gaat naar Jezus en roept: 'Zoon van David, ontferm U over mij' (Mt. 15: 22). In Jericho roepen twee blinden, die aan de kant van de weg zitten, Jezus, wanneer ze horen dat Hij voorbijgaat: 'Heere,

Zoon van David, ontferm U over ons!' De menigte bestraft hen, opdat zij zouden zwijgen; maar zij roepen des te meer: 'Ontferm U over ons, Heere, Zoon van David!' (Mt. 20: 30,31; Mk. 10: 47,48 en Lk. 18: 38, 39). Even later horen we de aanduiding Zoon van David uit de mond van de menigte (Mt. 21: 9) wanneer Jezus Zijn intocht houdt in Jeruzalem op een ezel.

Unieke verwachting

Wat bedoelen de mensen, wanneer ze Jezus Zoon van David noemen? De titel beantwoordt aan een unieke verwachting. Hiervoor ga ik terug naar de tijd van David. Nathan sprak namens de Heere tegen David: 'Een nakomeling na u, die uit uw lichaam voortkomt. Die zal voor Mijn Naam een huis bouwen.... Ik zal de troon van zijn koningschap voor eeuwig bevestigen' (2 Samuël 7: 12,13). De Heere herinnert d.m.v. de profeten aan deze belofte, wanneer het met het volk en

met het koningshuis hollend achteruitgaat. Het wordt uiteindelijk aan Maria duidelijk gemaakt wat de Heere doet. Maria die met Jozef ondertrouwd is, krijgt te horen van de engel over het Kind Dat geboren wordt: 'God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven, en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen' (Luk. 1: 33).

Jezus voldoet niet aan het beeld van de mensen

Opvallend is het dat Jezus Zichzelf niet (!) de Zoon van David noemt. Hij aanvaardt het wel als Hij zo aangesproken wordt, maar Hij is terughoudend. Het is alsof Hij bang is dat er aan de titel een politieke verwachting verbonden wordt en dat de mensen een verkeerd beeld van Hem krijgen.

Voor de Joden is het moeilijk om Jezus als Zoon van David te erkennen. Ze zien Hem in Zijn nederigheid en bescheidenheid. Wanneer de wijzen uit het oosten in Jeruzalem komen, krijgen ze te horen van de Schriftgeleerden dat de Koning der Joden uit Bethlehem zal komen. Want dat staat in Micha 5: 1. Toch reist er geen Schriftgeleerde mee met de wijzen om in Bethlehem te gaan kijken. Het lijkt ze onvoorstelbaar dat de Messias zo onopvallend zou komen dat Hij door een stelletje heidenen zou opgemerkt worden en dat nog wel aan de hand van de sterren. Jezus groeit op in Nazareth en gaat vanaf Zijn dertigste levensjaar optreden als een man uit Galilea. Hij neemt niet Bethlehem als uitgangspunt voor Zijn openbare optreden? Jezus gaat niet om met vrome Joden, maar met hoeren en tollenaars. Hij spreekt verschillende keren uit dat Hij bereid is om te sterven. De vraag rijst op of Hij de lang verwachte Messias is.

Plaatsvervangend

Het past niet in het beeld van de Joden dat Jezus gevangengenomen wordt. Hoe kan de Zoon van David Die ook de Heere van David is, in boeien geslagen worden? Als de Heere Jezus op het kruis hangt, is ieder het erover eens dat Hij anderen heeft verlost. Wat de mensen niet begrijpen is dat Hij als de Zoon van David Zichzelf niet kan verlossen' (Mk. 15: 31, 32). Kan Jezus Zich als de koning van Israël niet verlossen? De werkelijkheid is dat Hij het niet wil. Hij wil eerst lijden en sterven om plaatsvervangend de straf te dragen die zondaren hebben verdiend en om door Zijn offer de grondslag te leggen voor Zijn koninkrijk en op de troon van Zijn vader David gaat zitten.

Na Pasen en Pinksteren

Na Pasen en Pinksteren wordt het voluit verkondigd dat de gekruisigde en opgestane Heere de beloften aan David vervult. Denk maar aan de preek die Petrus hield na de uitstorting van de Heilige Geest (Hand. 2: 22-36). De apostel Paulus schrijft aan Timotheüs: 'Houd in gedachten dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt uit het nageslacht van David, overeenkomstig mijn Evangelie' (2 Tim. 2: 8).

We mogen ons in onze nood wenden tot de Heere. Hij zal Zich ontfermen over hen die tot Hem roepen. Hij schenkt ons uit genade 'de betrouwbare gunstbewijzen van David (Jes. 55: 3; Hand. 13: 34). Hiermee wordt bedoeld: vergeving van zonden, de vernieuwing van het leven en het eeuwige leven. Zijn Koningschap zal niet gaan over een volk, maar zal de hele wereld omvatten. Daarom wordt in Zijn naam onder de volken bekering en vergeving van zonden gepredikt, te beginnen in Jeruzalem.

De geschiedenis is in Zijn hand

Johannes ziet op het eiland Padmos dat in de rechterhand van Hem Die op de troon zit, zich een boekrol bevindt. In de boekrol staat alles wat er in de geschiedenis gebeurt en alles wat er in het leven van mensen gebeurt. Niemand kan de boekrol openen en inzien. Johannes huilt. Maar dan zegt een engel: 'Huil niet, zie de leeuw Die uit de stam van Juda is, de wortel van David, heeft overwonnen om de boekrol te openen en zijn zeven zegels te verbreken' (Openb. 5: 5). Johannes ziet een Lam Dat staat als geslacht, namelijk Jezus Die is opgestaan uit de dood, maar bij Wie de tekenen van Zijn kruisiging nog te zien zijn. De Wortel en het Nageslacht van David, Gekruisigde en Opgestane, brengt de geschiedenis tot zijn doel (Openb. 22: 16). Bij de Heere Jezus Die de Zoon van David is, zijn we veilig. Naar Zijn wederkomst zien we uit.

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2015

De volgende wijzigingen in "het Adresboekje" doorvoeren:

- 1) de MV "de Heere is onze Banier" te Brandwijk (blz. 4) heeft een nieuwe secretaris: dhr. G. Korevaar, Brandwijkse dijk 10a, 2974 LB Brandwijk.
- 2) de MV "Bartholomeüs" te Schoonhoven (blz 22) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. H.J. Hoek, Newtonstraat 29, 2871 PN Schoonhoven en een nieuwe secretaris: dhr. K.R. de Wit, Zeemanhof 35, 2871 JW Schoonhoven.
- 3) de MV "Boaz" te Arnemuiden (blz. 15) heeft een nieuwe secretaris: dhr. J. Janse, Akkerlaan 29, 4341 MC Arnemuiden.
- 4) de MV "Berea" te Veenendaal (blz. 40)

heeft een nieuwe secretaris: dhr. W. Jansen, Haydnstraat 31, 3903 CS Veenendaal.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

***Het bondsbureau is gesloten van
25 december 2017 t/m 5 januari 2018.***

***Namens het bondsbureau wensen wij u
Gezegende kerstdagen en een
voorspoedig 2018.***

Voor al onze activiteiten zie onze agenda
op www.hervormdemannenbond.nl

Overlijdensberichten

*Ik zal dan gedurig bij U zijn;
Gij hebt mijn rechterhand gevat;
Gij zult mij leiden door Uw raad;
En daarna zult Gij mij in
heerlijkheid opnemen.
Psalm 73: 23-24*

Met droefheid delen wij U mee dat, na een periode van ziekte, de Heere tot Zich heeft genomen ons trouw meelevend lid

GERRIT HENDRIK BARTELS

op de leeftijd van 84 jaar.

De Heere vertrooste en sterke zijn vrouw,
kinderen en kleinkinderen.

Bestuur en leden
van mannenvereniging "Calvijn"

Wierden, 4 november 2017

*"Ik zal gerust in vrede slapen
en liggen ongestoord terneer,
want Gij alleen, mijn schild en wapen,
schoon 't onheil schijnt voor mij geschapen,
zult mij doen zeker wonen, HEER!"*
(Ps 4: 4 berijmd)

De Heere heeft op Zijn tijd, na een ernstig ziekbed, uit dit leven weggenomen ons trouw en betrokken (oud bestuurs)lid,

ANTHONIE VAN DOORN

op de leeftijd van 68 jaar.

De Heere troostte zijn vrouw, (klein) kinderen en verdere familie in dit grote verlies.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging
"Onderzoekt de Schriften"
te Waddinxveen

Waddinxveen, 1 november 2017

Met ontroering hebben we kennis genomen van het plotseling overlijden van ons trouw en gewaardeerd lid

PIETER VAN DEN BERG

in de gezegende leeftijd van 92 jaar.

Wij gedenken dankbaar dat broeder Van den Berg vele jaren trouw lid was van onze vereniging.

De Heere schenke Zijn troost en nabijheid aan zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en familie.

Bestuur en leden
van de mannenvereniging
"De Heere is Mijn kracht"
'Dorp'

Putten, november 2017

*Ik roem in God; ik prijs 't onfeilbaar woord;
Ik heb het zelf uit Zijnen mond gehoord;
Psalm 56 : 5 (ber.)*

Levend in het verlangen naar de vervulling van deze woorden, werd door de Heere uit ons midden weggenomen ons trouw lid

PIETER CORNELIS VONK

in de leeftijd van 75 jaar.

De Heere troostte zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in dit verlies.

Bestuur en leden
van mannenvereniging
"Sola Fide" te Bleskensgraaf

28 oktober 2017

Met droefheid delen wij u mede, dat na een lang ziekteproces, de Heere uit ons midden heeft weggenomen ons trouw en meelevend lid

MAARTEN GERARD HENDRIKSEN **Mart**

in de leeftijd van 66 jaar.

Hij was veertig jaar trouw lid en tot het einde toe betrokken bij onze vereniging.

Wij wensen zijn vrouw Melie, de kinderen en kleinkinderen en allen die om hen heen staan Gods kracht en nabijheid toe om dit verlies te dragen.

Bestuur en leden van mannenvereniging
"Onderzoekt de Schriften" in Ederveen

Ederveen, 14 november 2017

Wie in de schuilplaats van de Allerhoogste is gezeten, zal overnachten in de schaduw van de Almachtige.

Psalms 91:1

De HEERE heeft op 29 september 2017 plotseling uit dit leven weggenomen onze broeder

ARIE DE KONING

in de leeftijd van 74 jaar.

Bijna 40 jaar geleden was hij medeoprichter van onze mannenvereniging. In de jaren daarna is hij voorzitter en secretaris geweest. Ook als lid nam hij een grote plaats in op onze mannenvereniging.

Wij wensen zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en verdere familie de nabijheid en troost van de HEERE God toe.

Bestuur en leden van mannenvereniging 'Paulus' te Ridderkerk-Oostendam

September 2017

"God heb ik lief";

Psalms 116

Bedroefd, maar dankbaar voor hetgeen hij gedurende vele jaren voor onze vereniging heeft mogen betekenen, geven wij u kennis dat door de Heere is thuisgehaald Zijn kind en ons zeer gewaardeerd lid

PIETJAN COLLÉE

in de leeftijd van 60 jaar.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in dit grote verlies.

Mannenvereniging
"Onderzoekt de Schriften"
Ridderkerk – Slikkerveer

10 november 2017

1e voorzitter: Ds. J.H. Lammers
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnep@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (Redactie-adres)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede
T 0318 307748 •
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Lid: Ds. A. Snoek (Verdiepingsconferentie 23+)
Kerkstraat 8, 4041 XB Kesteren
T 0488 723120 • asnoekvdm@solcon.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)
Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bonds bureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Inhoudsopgave 2017

MEDITATIES:

Biddend trouw zijn	
“Toen riep Mozes tot de HEERE...”,	
Exodus 17 : 4a.....	j- 3
Het geslachte Lam	
(...) want U bent geslacht (...)	
Openbaring 5 : 9m.....	f- 3
Geur van liefde - Stank van haat!	
‘Nog twee dagen...’ Mattheüs 26 : 1-16.....	m- 3
Onaantastbaar	
“Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de	
uitverkorenen van God? God is het,	
Die rechtvaardigt. Wie is het die veroemt?	
Christus is het, Die gestorven is, ja, wat meer is,	
Die ook opgewekt is, Die ook aan de	
rechterhand van God is, Die ook voor ons pleit”	
Romeinen 8 : 33-34.....	a- 3
Openingswoord Huishoudelijke Vergadering	
8 april 2017	
Gods Antwoord	
“Wat zal men dan de gezanten van het volk	
antwoorden? Dit: dat de HEERE Sion heeft	
gegrondvest, en in haar vinden de ellendigen	
van ZIJN Volk een toevlucht”, Jesaja 14 : 32.....	m/j- 3
Een geopende hemel	
Maar hij, vol van de Heilige Geest,	
hield zijn ogen naar de hemel gericht	
en zag de heerlijkheid van God en Jezus,	
staande aan de rechterhand van God	
Handelingen 7 : 55.....	j/a- 3
Wonderkinderen	
Zie, ik en de kinderen die de HEERE mij	
gegeven heeft, dienen tot tekenen en	
wonderen in Israël	
Jesaja 8 : 18a.....	s- 3
Danken voor geloof, liefde en hoop	
Kolossenzen 1 : 3-5.....	o- 3
Openingswoord Bondsdag 2017	
Heilzaam conservatisme	
Houd dat u hebt, opdat niemand uw kroon neemt	
Openbaring 3 : 11b.....	n- 3
Groot zijn...	
Hij zal groot zijn...	
Lukas 1 : 32a.....	d- 3

BIJBELSTUDIES O.T.:

Nog geen afdoende antwoord voor Habakuk	
Habakuk 1 : 6-17.....	j- 4
Tweede antwoord van de HEERE	
Habakuk 2.....	f- 4
De psalm van Habakuk	
Habakuk 3.....	m- 5
Inleiding op het boek Job.....	a- 4
Job 1 : 6-12.....	m/j- 5
Job 1 : 13-22.....	j/a- 4
Job 2 : 1-10.....	s- 4
Job 2 : 11-13 en Job 3 : 1-10.....	o- 4
Job 3 vanaf vers 11-26.....	n- 5
Job 13 vers 1-19	
Jobs reactie op de toespraak van Zofar.....	d- 4

BIJBELSTUDIES N.T.:

Mattheüs 24 : 1-25 : 46.....	j- 7
Overgeleverd om gekruisigd te worden	

Mattheüs 26 : 1-27 : 66.....	f- 7
‘Hij is hier niet, want Hij is opgestaan’	
Mattheüs 28.....	m- 8
Aan de vreemdelingen...!	
1 Petrus 1 : 1-11.....	a- 7
Hoop - Heiliging - Liefde	
1 Petrus 1 : 13-25.....	m/j- 7
De Levende Steen en het heilige volk	
1 Petrus 2 : 1-11.....	j/a- 7
Gezag en lijden	
1 Petrus 2 : 13-25.....	s- 7
Liefde en Verdraagzaamheid	
1 Petrus 3 : 1-12.....	o- 7
Rekenschap van de Hoop	
1 Petrus 3 : 13-22.....	n- 9
Leven naar de wil van God!	
1 Petrus 4 : 1-11.....	d- 7

VAN DE VOORZITTER:

j-12; f-12; m-12; a-2; m/j-2; j/a-2; s-2; o-2; n-2; d-2.

‘ONDER EEN VERGROOTGLAS’:

Voor altijd jong.....	j-13
Herdenking kerkhervorming.....	f-12
De erfenis doorgeven.....	m-13
Theologia Crucis.....	a- 9
Aandacht voor kinderen.....	m-j 9
Visie op het ambt.....	j/a- 9
Geloof en wetenschap.....	s- 9
Het geloven beu.....	o- 9
Het is ingewikkeld geworden.....	n-11
Zielig?.....	d-10

WEB:

Bidden moet je leren.....	f-14
Gratis digitaal magazine <i>Opvoedingsbron</i>	m/j-15

SERIE TIEN GEBODEN:

9e Gebod: Geen vals getuigenis.....	j-14
10e Gebod: U zult niet begeren.....	a-11
De samenvatting van de wet.....	a-13

SERIE DORDTSE LEERREGELS:

Vijf vingers omhoog	
Inleiding.....	s-11
Hoofdstuk 1, artikel 1-5.....	s-14
Verkiezende liefde, hoofdstuk I, 6-11.....	o-11
Wat dat met je doet, hoofdstuk I, 12-15.....	n-13
Hoor ik erbij?, hoofdstuk I, 16-18.....	d-12

ACHTERGROND ARTIKEL:

De Zoon van David.....	d-14
------------------------	------

ORGANISATIENIEUWS:

Wijzigingen adresboekje 2015.....	j-17
Mannen-themadag in Veenendaal.....	j-17
VOOR ELKAAR vakantieweken.....	j-17
Mannen-themadag in Veenendaal.....	f-18
Mannen-themadag Tholen.....	f-18
Uitnodiging Huishoudelijke Vergadering 2017.....	f-20
Jaarverslag 2016-2017.....	m-14
Exploitatie-rekening 2016.....	m-18
Wijzigingen adresboekje 2015.....	m-19
Mannen-themadag Tholen.....	m-19

Uitnodiging Huishoudelijke Vergadering 2016	m-20	Een gebed voor elke dag.	
Wijzigingen adresboekje 2015	a-16	J.H. Gunning J. Hz.....	s-16
Regionale themadag	a-17	Dr. M.J. Kater, dr. A.J. Kunz en	
Mannen-themadag	a-17	drs. Sarina Brons-van der Wekken,	
Foto-impressie:		Kinderen voor de Koning.	
60-jarig bestaan Mannenvereniging		Geloofwaardig opvoeden in gezin, kerk en	
“Onderzoek de Schriften” uit Hoge Hexel.....	a-19	op school.....	s-16
Themadag zaterdag 18 maart jl.		W. Verboom,	
gehouden in Veenendaal.....	a-19	Niemand heeft ons méér lief -	
Gedicht Co 't Hart - Pasen	a-20	De heilsfeiten in de belijdenis van de	
Verslag Huishoudelijke Vergadering		kerk der eeuwen	s-16
gehouden op zaterdag 8 april 2017 in het		“Verlaat mij niet”,	
Hervormd Wijkcentrum „Maranatha”		geschreven door ds. F. Bakker	s-17
bij de Julianakerk in Veenendaal	m/j-11	Ds. J.G. Woelderink,	
Afscheid ds. W. Westland	m/j-14	Belijdenis en Avondmaal,	
Wijzigingen adresboekje 2015	m/j-16	een klein boekje met een rijke inhoud,	
Presentatie mannenbijbel.....	m/j-19	bewerking door Tonnie van Anel	s-17
Ds. A.D. Goijert Koninklijk onderscheiden	m/j-19	B.J. Spruyt (red.),	
Foto-impressie: Huishoudelijke Vergadering	m/j-20	Romantiek en stichtelijkheid -	
Lezing Huishoudelijke Vergadering 8 april 2017		Nagelaten geschriften van ds. J.T. Doornebal	s-17
Mannenvereniging en Reformatie.....	j/a-11	Matthew Henry,	
Wijzigingen adresboekje 2015	j/a-16	Leren bidden	s-17
Hoe Rooms zijn wij!.....	j/a-16	C.H. Spurgeon,	
Foto-impressie:		De levende Jezus,	
Themadag 't Harde gehouden op 6 mei 2017	j/a-20	Zeven preken van C.H. Spurgeon	s-19
Wijzigingen adresboekje 2015	s-16	In de schuilplaats van de Allerhoogste.	
Secretarissen van de mannenverenigingen.....	s-16	Zeventien studies bij de Psalmen,	
Uitnodiging Bondsdag 2017		ds. Henk Poot	s-19
met 4 Mannenbonden.....	s-20	Maarten Luther,	
Bondsdag 2017:		In de volheid van de tijd,	
nu samen met 4 mannenbonden	o-14	Overdenkingen over Galaten 4.....	s-19
Wijzigingen adresboekje 2015	o-16	C.H. Spurgeon,	
Terugblik Verdiepingsconferentie 9 september 2017	o-19	Het Heilig Avondmaal,	
Uitnodiging Bondsdag 2017	o-20	zeven preken van C.H. Spurgeon,	
Wijzigingen adresboekje 2015	n-16	vertaald door Liesbeth van Klinken	s-19
Collecte Bondsdag 2017.....	n-16	A.J. Kunz en P.J. Vergunst (red.),	
Telegram aan Zijne Majesteit de Koning	n-19	Reformatie.nu, Belijden in een seculiere tijd.....	o-16
Foto-impressie Bondsdag 2017.....	n-20	M. Klaassen,	
Wijzigingen adresboekje 2015	d-16	Vruchtbaar door verdrukking.	
Mededeling Bonds bureau.....	d-16	Het leven van Jozef.....	o-17
BOEKBESPREKINGEN:		Ds. G.R. Procee,	
Alles uit Hem. Over de orde des heils,		Uit liefde tot Zijn kudde.	
ds. C.G. Vreugdenhil.....	j-18	Handreiking voor ambtsdragers.....	o-17
“het Leven van Job”, 10 preken over het boek Job		Christopher Love,	
(blz. 139), door ds. C. Neele	j-18	Puriteinse teksten. Wandelen in de waarheid	o-17
Drs. J.A. Schippers (red.), Gerechtigheid verhoogt		David Dickson.	
een volk, Bijbels genormeerde politiek in een		Om wijs te worden tot zaligheid.	
democratische rechtsstaat	a-18	Lessen uit de Psalmen.....	o-17
Kurt Heimbucher,		Het licht breekt door de Wolken	o-18
Ik zal u troosten. In dagen van rouw.....	m/j-16	Het wonder van het Westland.	
Kevin DeYoung,		Episoden uit het leven van ds. Jac. Van Dijk	
Wat de bijbel werkelijk leert over		door ds. M. van Kooten	n-16
homoseksualiteit.....	m/j-16	Liefgehad - 20 Bijbelstudies over Jakob	
Thomas Scott,		door ds. W. Visscher.....	n-16
Jozef, een herkenbare uitleg	m/j-18	De nodiging van de grote Gastheer.....	n-16
Verblijd u altijd in de HEERE.		Licht op mijn Pad - Eenvoudig Bijbels Dagboek,	
Over vreugde in God, C.H. Spurgeon.....	j/a-16	speciaal ontwikkeld en geschreven voor	
Wijnanda Hogendoorn,		dementerende.....	n-17
Heilig Avondmaal voorbereiden met je gezin,		Dr. M.J. Paul, Oorsponkelijk,	
werkboekje voor jou!	j/a-16	Overwegingen bij schepping en evolutie.....	n-17
Dr. Herman J. Selderhuis,			
Luther, een mens zoekt God.....	j/a-19		
Zack Eswine,		OVERLIJDENSBERICHTEN:	
Spurgeons depressies, realistische hoop in		j-18; f-18; m-19; a-17; m/j-17; j/a-17; s-18; o-18; n-18: d-16	
donkere dagen	j/a-19		
John Owen,		KABINET VAN DE KONING:	
De heerlijkheid van Christus	j/a-19	Telegram van Zijne Majesteit de Koning	j-20